UZNESENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU (EÚ) 2020/1875

zo 14. mája 2020

s poznámkami, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou rozhodnutia o absolutóriu za plnenie rozpočtu Agentúry Európskej únie pre bezpečnosť letectva (EASA) (pred 11. septembrom 2018: Európska agentúra pre bezpečnosť letectva) za rozpočtový rok 2018

EURÓPSKY PARLAMENT,

— so zreteľom na svoje rozhodnutie o absolutóriu za plnenie rozpočtu Agentúry Európskej únie pre bezpečnosť letectva za rozpočtový rok 2018,

— so zreteľom na článok 100 a prílohu V k rokovaciemu poriadku,

— so zreteľom na stanovisko Výboru pre dopravu a cestovný ruch,

— so zreteľom na správu Výboru pre kontrolu rozpočtu (A9-0074/2020),

A. keďže podľa výkazu príjmov a výdavkov ([1]) bol konečný rozpočet Agentúry Európskej únie pre bezpečnosť letectva (ďalej len „agentúra“) za rozpočtový rok 2018 na úrovni 197 871 000 EUR, čo v porovnaní s rokom 2017 predstavuje nárast o 3,27 %; keďže 36 915 000 EUR z rozpočtu agentúry pochádza z rozpočtu Únie ([2]) a 102 992 000 EUR z príjmov z poplatkov a úhrad;

B. keďže Dvor audítorov vo svojej správe o overení ročnej účtovnej závierky agentúry za rozpočtový rok 2018 (ďalej len „správa Dvora audítorov“) vyhlásil, že získal primeranú istotu o tom, že účtovná závierka agentúry je spoľahlivá a že príslušné operácie sú zákonné a správne;

Rozpočtové a finančné riadenie

1. konštatuje s uspokojením, že úsilie o monitorovanie rozpočtu v priebehu rozpočtového roka 2018 prinieslo mieru plnenia rozpočtu na úrovni 98,31 %, čo v porovnaní s rokom 2017 predstavuje zníženie o 1,02 %; ďalej konštatuje, že miera plnenia platobných rozpočtových prostriedkov bola 90,26 %, čo v porovnaní s rokom 2017 predstavuje zníženie o 3,49 %;

Výkonnosť

2. poznamenáva, že výsledky auditu agentúry z roku 2017, ktorý vykonala Medzinárodná organizácia civilného letectva (ICAO), a ktoré zverejnila v júni 2018, potvrdili veľmi vysokú mieru plnenia, čím sa agentúra zaradila medzi tri najúspešnejšie regulačné orgány v oblasti letectva na svete;

3. uznáva, že agentúra posilňuje svoju úlohu v oblasti bezpečnostno-spravodajských informácií a bezpečnosti, a najmä že vyvíja program Data4Safety, ktorý poskytne platformu pre veľké dáta a lepšiu analytickú kapacitu na európskej úrovni;

4. nabáda agentúru, aby pokračovala v digitalizácii svojich služieb;

5. s uspokojením berie na vedomie, že agentúra využíva v prípade prekrývajúcich sa úloh spoločné zdroje s inými agentúrami, najmä s Európskym úradom pre bezpečnosť potravín, Európskou nadáciou pre odborné vzdelávanie a Európskym orgánom pre cenné papiere a trhy, a to v oblasti prieskumov, elektronického vzdelávania, cloudových služieb, služieb LinkedIn a odbornej prípravy v oblasti informovanosti o životnom prostredí; dôrazne nabáda agentúru, aby sa aktívne usilovala o ďalšiu a širšiu spoluprácu so všetkými agentúrami Únie;

([1]) Ú. v. EÚ C 279, 8.8.2018, s. 4.
([2]) Ú. v. EÚ C 279, 8.8.2018, s. 5.

6. konštatuje, že v roku 2018 sa vykonalo externé hodnotenie procesu, ktorý viedol k vypracovaniu jednotného programového dokumentu agentúry, ako aj spôsobov konzultácie s hlavnými partnermi agentúry pri tvorbe tohto dokumentu; konštatuje, že agentúra pripravuje akčný plán zameraný na potenciálne oblasti, v ktorých by bolo možné dosiahnuť zlepšenie.

7. zdôrazňuje kľúčovú úlohu agentúry pri zaisťovaní čo najvyššej bezpečnosti letectva a ochrany životného prostredia na rýchlo rastúcom trhu leteckej dopravy; zdôrazňuje, že rok 2018 bol pre agentúru medzníkom, lebo nadobudlo účinnosť nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1139 ([3]); uznáva, že väčšiu mieru zodpovednosti a zvýšené pracovné zaťaženie agentúry nesprevádzalo primerané zvýšenie zdrojov, čo prinieslo významné výzvy z hľadiska plnenia jej úloh a cieľov v roku 2018 a viedlo k tomu, že určité činnosti sa odložili alebo klesli v rebríčku priorít; opakuje, že agentúre by sa mali poskytnúť primerané finančné prostriedky a dostatočný počet zamestnancov, pretože počet jej zamestnancov sa k 31. decembru 2018 znížil na 767 osôb (v porovnaní so 771 zamestnancami v roku 2017), aby mohla vykonávať dôležité úlohy, ktoré jej boli zverené;

8. pripomína príspevok agentúry k vypracovaniu inteligentných noriem pre hluk a emisie CO_2 a jej zodpovednosť za environmentálnu certifikáciu leteckých výrobkov, častí a zariadení; domnieva sa, že s ďalšími zdrojmi môže agentúra zohrávať vedúcu úlohu pri vývoji a vykonávaní opatrení na zlepšenie udržateľnosti letectva;

9. víta významné úsilie agentúry o vytvorenie jednotnej európskej oblasti bezpilotných lietadiel;

10. obáva sa, že letecká doprava je atraktívnou cieľovou skupinou pre kybernetické útoky a že chyby v softvéri môžu mať vážne následky; vyzýva agentúru, aby spolu s Európskym centrom pre kybernetickú bezpečnosť v letectve ďalej zvyšovala digitálnu odolnosť európskeho letectva;

11. je znepokojený tým, že nadchádzajúce začlenenie systémov diaľkovo riadených leteckých systémov vyvolá u verejnosti obavy o bezpečnosť; vyzýva agentúru, aby vo väčšej miere zohľadňovala všeobecné obavy o bezpečnosť a znepokojenie orgánov, pokiaľ ide o trestné stíhanie páchateľov;

12. vyzýva agentúru, aby zabezpečila, aby Únia získala čo najskôr a bez ohrozenia bezpečnosti pravidlá týkajúce sa komerčného predaja bezpilotných lietadiel, ktoré budú jednotné a ľahko splniteľné; vyjadruje znepokojenie nad tým, že agentúra nemá dostatočné finančné a ľudské zdroje na tieto nové úlohy;

13. konštatuje, že agentúra ukončila rok s celkovým deficitom vo výške 2 000 000 EUR (prebytok vo výške 700 000 EUR v prípade dotovaných činností a deficit vo výške 2 700 000 EUR v prípade poplatkov a platieb); konštatuje, že deficit poplatkov a platieb sa odpočíta od akumulovaného prebytku, ktorý sa tým zníži z 54 900 000 EUR na 52 200 000 EUR; konštatuje, že pokiaľ ide o činnosti súvisiace s poplatkami a platbami, v porovnaní s rokom 2017 vzrástli príjmy o 1 800 000 EUR, náklady na zamestnancov sa však zvýšili o 3 700 000 EUR, administratívne náklady o 900 000 EUR a prevádzkové náklady o 2 600 000 EUR; konštatuje, že v prípade činností súvisiacich s dotáciami bolo zvýšenie dotácie o 2 000 000 EUR dostatočné, aby sa pokryl nárast administratívnych nákladov o 100 000 EUR a nárast prevádzkových výdavkov o 1 400 000 EUR;

14. oceňuje kroky prijaté na zvýšenie efektívnosti agentúry, napríklad spustenie programu Lean Efficiency Agility Programme a ďalších iniciatív zameraných na efektívnosť, ktorých výsledkom je celkové zníženie pracovného zaťaženia zodpovedajúce 16 zamestnancom pracujúcim na plný úväzok a ktoré umožnili agentúre presunúť pracovné miesta a zvládnuť zvýšené pracovné zaťaženie a upravené nároky na kvalitu v prípade už prebiehajúcich činností; víta tiež čoraz väčšiu digitalizáciu, automatizáciu a zjednodušenie finančných postupov, v dôsledku čoho sa 86 % finančných transakcií spracúva bez použitia papiera;

15. vyjadruje spokojnosť s tým, že agentúra vykonala odporúčanie Dvora audítorov, aby zabezpečila nezávislosť účtovníka, ktorý teraz funkčne podlieha správnej rade agentúry a administratívne výkonnému riaditeľovi agentúry;

([3]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1139 zo 4. júla 2018 o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva, ktorým sa zriaďuje Agentúra Európskej únie pre bezpečnosť letectva a ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2111/2005, (ES) č. 1008/2008, (EÚ) č. 996/2010, (EÚ) č. 376/2014 a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/30/EÚ a 2014/53/EÚ a zrušujú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 552/2004 a (ES) č. 216/2008 a nariadenie Rady (EHS) č. 3922/91 (Ú. v. EÚ L 212, 22.8.2018, s. 1).

16. víta, že správna rada agentúry prijala usmernenia týkajúce sa oznamovania protispoločenskej činnosti, a vyzýva agentúru, aby zabezpečila ich vykonávanie; konštatuje, že útvary vnútorného auditu uskutočnili v roku 2018 etické preskúmanie, ktoré sa týkalo kódexu správania, etiky a podvodov, a návrh správy o audite mal byť k dispozícii na začiatku roka 2019; v tejto súvislosti opakuje, že je potrebné zaviesť záruky proti konfliktom záujmov;

Personálna politika

17. konštatuje, že k 31. decembru 2018 bol plán pracovných miest naplnený na 95,74 %, pričom na 680 miest dočasných zamestnancov povolených v rozpočte Únie bolo vymenovaných 651 dočasných zamestnancov (v roku 2017 bolo schválených 678 pracovných miest); poznamenáva, že v roku 2018 agentúra okrem toho zamestnávala 83 zmluvných zamestnancov a 19 vyslaných národných expertov;

18. so znepokojením konštatuje, že v roku 2018 sa vykazuje nerovnomerná rodová rovnováha, pokiaľ ide o vyšších riadiacich pracovníkov (4 muži a 1 žena) a členov správnej rady (26 mužov a 3 ženy);

19. poznamenáva, že agentúra pristúpila k iniciatíve Komisie s názvom Ženy v doprave s cieľom posilniť pracovné príležitosti žien na všetkých úrovniach; víta skutočnosť, že agentúra zriadila pracovnú skupinu pre rodovú rovnováhu s cieľom vydať odporúčania na nápravu značnej existujúcej nerovnováhy;

20. nabáda agentúru, aby vypracovala dlhodobý rámec politiky ľudských zdrojov, ktorý sa bude zaoberať rovnováhou medzi pracovným a súkromným životom jej zamestnancov, celoživotným poradenstvom a rozvojom kariéry, rodovou rovnováhou, prácou na diaľku, nediskrimináciou, geografickou rovnováhou a náborom a integráciou osôb so zdravotným postihnutím;

Verejné obstarávanie

21. na základe správy Dvora audítorov berie na vedomie, že Agentúra vyčlenila finančné prostriedky na dohodu s Komisiou o archivačných službách až približne osem mesiacov po obnovení dohody; konštatuje, že podľa nariadenia o rozpočtových pravidlách sa vyčlenenie finančných prostriedkov má zaúčtovať predtým, ako sa prijme právny záväzok; berie na vedomie odpoveď agentúry, že vyčlenenie prostriedkov bolo podpísané ešte pred prijatím faktúry, ale až po začatí služby, a preto sa tomuto postupu (*a posteriori*) udelila výnimka; vyzýva agentúru, aby rozpočtové záväzky zaúčtovala pred prijatím právnych záväzkov;

22. na základe správy Dvora audítorov konštatuje, že agentúra si na obstaranie služieb dátovej analýzy v objeme do 5 000 000 EUR zvolila rámcovú zmluvu s jediným subjektom, ktorá bola uzavretá na základe verejnej súťaže zverejnenej v *Úradnom vestníku Európskej únie*; konštatuje však, že podmienky vymedzené v rámcovej zmluve neboli dostatočne špecifické na to, aby umožnili spravodlivú hospodársku súťaž, pretože v čase verejnej súťaže ešte neboli známe príslušné požiadavky; pripomína, že podľa nariadenia o rozpočtových pravidlách musí verejný obstarávateľ za týchto okolností uzavrieť rámcovú zmluvu s viacerými subjektmi a na konkrétne zákazky sa musí použiť súťažné konanie medzi vybranými dodávateľmi; berie na vedomie odpoveď agentúry, že si vybrala jedinú rámcovú zmluvu namiesto viacnásobnej rámcovej zmluvy, ktorá by viedla k zmene dodávateľa počas trvania rámcovej zmluvy, čo by malo závažné dôsledky z hľadiska súdržnosti a včasného dokončenia zákazky; vyzýva agentúru, aby vypracovala rámcové zmluvy, ktoré umožnia spravodlivú hospodársku súťaž a zabezpečia najlepší pomer ceny a kvality;

23. na základe správy Dvora audítorov konštatuje, že v inom postupe verejného obstarávania, ktorý sa týkal hlavnej činnosti agentúry, konkrétne outsourcingu certifikačných činností, agentúra udelila zákazky len na základe kvality služieb bez posúdenia ceny; ďalej konštatuje, že agentúra okrem toho podpísala zmluvu s jedným subjektom predtým, ako získala dôkaz o tom, že zmluvný dodávateľ nie je v situácii, ktorá by si vyžadovala vylúčenie; na základe odpovede agentúry konštatuje, že táto činnosť je špecifická pre túto agentúru a nie je uvedená v nariadení o rozpočtových pravidlách; ďalej poznamenáva, že neexistuje riziko, že agentúra by žiadala o poskytovanie služieb neoprávneného dodávateľa, pretože dôkazy týkajúce sa kritérií vylúčenia boli predložené ešte pred zadaním úloh; vyzýva agentúru, aby zabezpečila, aby sa zmluvy podpisovali až po overení kritérií vylúčenia;

24. konštatuje so zreteľom na pozorovania a pripomienky orgánu udeľujúceho absolutórium týkajúce sa používania niektorých nástrojov zavedených Komisiou s cieľom zabezpečiť jednotnú elektronickú výmenu informácií s tretími stranami, ktoré sa zúčastňujú na postupoch verejného obstarávania (elektronické obstarávanie), že agentúra umožňuje od januára 2018 všetkým dodávateľom elektronicky predkladať faktúry; víta skutočnosť, že do konca roka 2018 bolo viac ako 80 % faktúr prijatých elektronicky; konštatuje však, že spracovanie elektronicky prijatých faktúr a šifrovanie údajov z faktúr sa vykonáva manuálne, pretože sa to považuje za najrozumnejšie riešenie;

Prevencia a riešenie konfliktu záujmov a transparentnosť

25. konštatuje so zreteľom na pripomienky a poznámky orgánu udeľujúceho absolutórium týkajúce sa revízie dokumentu agentúry s názvom Politika nestrannosti a nezávislosti: prevencia a zmierňovanie konfliktov záujmov, ako aj dokončenia, revízie a aktualizácie jej vyhlásení o záujmoch a ich rozšírenia na všetkých zamestnancov, že agentúre bola na konci mája 2019 doručená záverečná audítorská správa o etike, predchádzaní podvodom a konflikte záujmov Útvaru pre vnútorný audit, ktorá obsahovala celkovo pozitívny záver o systémoch riadenia a kontroly; okrem toho konštatuje, že agentúra vypracovala akčný plán so zreteľom na odporúčania Útvaru pre vnútorný audit a že plánuje do konca marca 2020 vykonať revíziu existujúceho rámca kódexu správania pre zamestnancov agentúry a členov odvolacej rady, ako aj preskúmanie procesu verejného vyhlásenia o záujmoch členov správnej rady;

26. konštatuje, že 62 % príjmov agentúry tvoria poplatky; berie na vedomie názor agentúry, že to, že žiadatelia platia poplatky, nevyhnutne neznamená konflikt záujmov;

Vnútorné kontroly

27. konštatuje, že Útvar pre vnútorný audit v roku 2018 preskúmal a potvrdil vykonanie všetkých opatrení, ktoré sa mali vykonať v oblasti kontinuity činností, riadenia informačnej bezpečnosti a európskeho plánu pre bezpečnosť letectva;

28. poznamenáva, že Útvar Komisie pre vnútorný audit uverejnil v roku 2018 audítorskú správu o hodnotení strategických rizík vrátane IT v agentúre EASA; ďalej konštatuje, že agentúra vypracovala akčný plán zameraný na potenciálne oblasti, v ktorých by bolo možné dosiahnuť zlepšenie;

29. konštatuje, že v roku 2018 oddelenie vnútorného auditu vykonalo štyri audítorské zákazky, aby posúdilo, či boli dodržané príslušné nariadenia, či boli splnené ciele procesu a či boli primerane znížené kľúčové riziká; konštatuje, že tento stupeň istoty bol dosiahnutý v každej z uvedených úloh, pričom boli poskytnuté odporúčania na ďalšie posilnenie buď kontrolného prostredia, alebo celkovej účinnosti procesov; ďalej uznáva, že opatreniami prijatými na základe štyroch nadväzujúcich auditov vykonaných v roku 2018 sa reziduálne riziká podarilo výrazne znížiť, v dôsledku čoho klesli na prijateľnú úroveň, a všetky zostávajúce opatrenia sa vykonávajú, pričom posledné z nich by malo byť ukončené do tretej štvrtiny roka 2019;

30. vyzýva agentúru, aby sa zamerala na oboznamovanie širokej verejnosti s výsledkami svojho výskumu a aby verejnosť informovala prostredníctvom sociálnych médií a iných médií;

31. pokiaľ ide o ďalšie poznámky horizontálnej povahy, ktoré sú súčasťou rozhodnutia o absolutóriu, odvoláva sa na svoje uznesenie zo 14. mája 2020 ([4]) o výkonnosti, finančnom riadení a kontrole agentúr.

([4]) Prijaté texty, P9_TA(2020)0121.